

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool De Klimop

Plaats : Dreischor
BRIN nummer : 10RR|C1
Onderzoeksnummer : 285973
Datum onderzoek : 10 december 2015
Datum vaststelling : 2 februari 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	EINDOORDEEL	7
3	TOELICHTING	9
4	REACTIE VAN HET BESTUUR	13
5	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 10 december 2015 een onderzoek uitgevoerd op basisschool De Klimop naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende. Wij hebben voor basisschool De Klimop een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse kwam naar voren dat de opbrengsten mogelijk onvoldoende zijn.

Op 19 oktober 2015 hebben wij de uitkomsten van deze risicoanalyse met het bestuur besproken. Naar aanleiding van dit gesprek hebben wij besloten een onderzoek uit te voeren om eventuele tekortkomingen vast te stellen.

2 EINDOORDEEL

Wij kennen aan basisschool De Klimop het basisarrangement toe. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.

Belangrijkste bevindingen

De school heeft met omstandigheden te maken gehad, waardoor zij alle zeilen moest bij zetten om het onderwijsleerproces voldoende te kunnen uitvoeren. Zo waren er onder andere veel wisselingen in het team, langdurige ziekten en de daarbij behorende niet stabiele vervangingsperiodes. Als kleine school was de werkdruk daardoor in de afgelopen jaren hoog en was een duurzame ontwikkeling moeilijk. Zichtbaar is ook dat dit een wissel getrokken heeft op de kwaliteit van een aantal aspecten binnen de school en met name in de eindopbrengsten en in de borging van de kwaliteit. Positief is dat het didactisch handelen op orde is en dat met name de planmatige uitvoering van de zorg en begeleiding goed georganiseerd is met behulp van de analyseformulieren die het bestuur zelf ontwikkeld heeft.

Aandachtspunten:

- De school kan veel meer gebruik maken van de kindkenmerken en de behaalde vaardigheidsgroei om de afstemming op de individuele leerlingen vorm te geven
- De intrinsieke motivatie van de leerlingen kan vergroot worden door ook op dit punt na te denken over een doorgaande lijn in leerhouding en zelfregie
- Een investering in een nieuwe methode voor taal en woordenschat kan zeker positief zijn
- Borg de gemaakte afspraken en werkwijzen, niet alleen op papier maar vooral in de praktijk
- Begeleid nieuwe leerkrachten intensief

3 TOELICHTING

Hieronder staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Opbrengsten

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Op basisschool De Klimop is in de afgelopen jaren sprake van steeds tegenvallende eindopbrengsten. De inspectie baseert zich op de resultaten van de Eindtoets van de afgelopen drie jaren. Na dataherstel op de resultaten van 2015 beoordeelt de inspectie de eindopbrengsten in zijn geheel als voldoende. Zowel de school als het bestuur zijn zich echter wel bewust van de noodzaak om de resultaten duurzaam op het gewenste niveau te brengen, dat passend is bij deze leerlingpopulatie. De huidige groep acht is divers van samenstelling, maar de school hanteert nu een gericht plan van aanpak voor deze leerlingen.

Op tussenliggende momenten behalen de leerlingen op het gebied van taal en rekenen gemiddeld genomen voldoende resultaten. De inspectie baseert zich

daarbij op de toetsen voor rekenen en wiskunde in groep 4 en 6, technisch lezen in groep 3 en 4 en begrijpend lezen in groep 6. Alle vijf toetsmomenten zijn voldoende.

Leerstofaanbod

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Het leerstofaanbod in de basisvakken omvat op basisschool De Klimop alle kerndoelen en wordt aan voldoende leerlingen tot en met het niveau van leerjaar 8 aangeboden. Hoewel slechts een zeer beperkt deel van de leerlingenpopulatie een extra leerlinggewicht heeft, legt de school in het aanbod Nederlandse taal accenten op extra woordenschatonderwijs en mondeling taalgebruik. Recent is de rekenmethode vernieuwd, waardoor deze nu actueel is. Dit geldt niet voor de taalmethode, het team gaat zich oriënteren op een nieuwe methode. Momenteel zoekt de school naar werkwijzen om het aanbod, de instructie en de afstemming daarvan op de leerlingen vorm te geven.

Didactisch handelen en afstemming

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Om een beeld te krijgen van de onderwijspraktijk, heeft de inspectie de groepen bezocht. Tijdens de lesbezoeken was er ook een observant van de school aanwezig. De leraren staan met enthousiasme voor de klas, zorgen voor structuur in de onderwijsactiviteiten en maken daarbij de gewenste leerhouding duidelijk aan hun leerlingen. De lessen verlopen in een prettige en aangename sfeer en er zijn vaste afspraken over de omgang en de samenwerking met elkaar. Afstemming op de verschillende onderwijsbehoeften van groepen en

individuele leerlingen gebeurt doorgaans via de methoden (basis, herhaling en verrijking). Voor achterblijvende leerlingen zijn er extra momenten van verlengde instructie ingepland. Door de vele wisselingen in het team is in de afgelopen jaren weinig aandacht besteed aan een inhoudelijke verdieping van de afstemming. De momenten van verlengde instructie (eigenlijk 'de tweede keer uitleggen') kunnen zeker aan kwaliteit winnen als er niet alleen meer elementen worden toegevoegd die de verlengde instructie zo waardevol maken, waaronder de intensiteit, de begeleidende inoefening en het aanbieden van de juiste strategieën, maar ook door meer uit te gaan van de kindkenmerken van de afzonderlijke leerlingen. Het team kan de intrinsieke motivatie van de leerlingen verhogen door ze nog meer te betrekken bij het onderwijsproces. Kansen liggen voor de school in duidelijker benoemen van de lesdoelen en het reflecteren met de leerlingen samen of dit doel ook daadwerkelijk behaald is. Besteed daarbij ook aandacht aan het proces, namelijk de wijze waarop dit doel is behaald. Kindgesprekken, die al in de bovenbouw zijn ingevoerd, zijn aan de ene kant een waardevolle bron van informatie voor de leerkracht, aan de andere kant verhogen zij de betrokkenheid van de leerling zelf, immers, de leerling krijgt meer eigenaarschap over het onderwijsleerproces.

Begeleiding en zorg

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.				•

De school heeft een degelijke, heldere structuur in de verschillende stappen van signalering, zorg en evaluatie te zetten. De groepsanalyse, waarin de resultaten en observaties van de leerlingen geanalyseerd worden op zowel cognitief gebied als op sociaal emotioneel gebied, biedt een goede onderlegger voor de groepsplannen. In de groepsplannen werkt men in drie niveaus (basis, intensief en verdiept). Over het verloop en de effectiviteit van de extra hulp worden heldere conclusies getrokken en worden duidelijke afspraken met aanknopingspunten voor verder planmatig handelen gemaakt. Hierdoor kan ook de evaluatie bij het afsluiten van een zorgperiode optimaal worden uitgevoerd en kan worden bepaald of de extra begeleidingsactiviteiten tot het gewenst resultaat hebben geleid en waarmee in het eventuele vervolgtraject rekening gehouden moet worden.

Kwaliteitszorg en voorwaarden voor kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		

Niet alleen de schoolleiding, maar ook de leerkrachten geven aan trots te zijn op de sprongen die zijn gemaakt in de ontwikkeling van de school en de teamgeest om samen goed onderwijs te verzorgen. Elementen als collegiale consultatie en het delen van (succes-)ervaringen worden nu meer ingezet dan voorheen. De wijze waarop de school haar opbrengstgegevens verzamelt, analyseert en indien nodig van verbeteracties voorziet, is de basis voor veel verbeteractiviteiten. Het borgen van bereikte resultaten moet beter. De resultaten worden geanalyseerd en besproken en er is een evaluatiesysteem. De verbeter- en ontwikkelactiviteiten worden opgenomen in een heldere jaarplanning en de benodigde prioriteiten worden gesteld. Er is veel afgesproken en vastgelegd. In de praktijk blijkt het echter lastig voor de school de kwaliteit eendrachtig vast te houden. De borging van de uitvoering van het onderwijsleerproces, is dan ook een belangrijk aandachtspunt voor de school. Het is zaak om na te gaan of iedereen zich aan de gemaakte afspraken en werkwijzen houdt in de praktijk en deze eventueel aan te passen. Door de vele dingen die op de kleine school afkwamen, is het gevoel wel eens uit het oog verloren welke zaken wél binnen het bereik van het eigen handelen lagen. Daarom is het van belang om regelmatig gezamenlijk af te spreken wat de speerpunten zijn en deze ook over een langere tijd nadrukkelijk gezamenlijk en vasthoudend te ontwikkelen.

Naleving wet- en regelgeving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Klimop.

Daarnaast hebben we de school gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het rapport is een goede weergave van hetgeen tijdens het onderzoek is bekeken en besproken. Wij hebben het bezoek als informatief, leerzaam en opbouwend ervaren.

Trots zijn wij op het feit dat de positieve ontwikkelingen die zijn ingezet op o.b.s. De Klimop, tijdens het onderzoek ook zichtbaar waren. Voor ons een steun in de rug en een motivatie om op de ingeslagen weg voort te gaan. Wij realiseren ons echter terdege dat er op een aantal punten nog verbeteringen moeten worden doorgevoerd. In het rapport staan vijf, voor ons herkenbare, aandachtspunten. Naast de al lopende acties vanuit het huidige jaarplan hebben we deze aandachtspunten geagendeerd en geplaatst in de tijd naar korte en lange termijn acties.

Korte termijn acties;

- Intensieve begeleiding van (nieuwe/invalid/re-integrerende) leerkrachten. Wekelijkse gesprekken directie-leerkracht met betrekking tot persoonlijke leerdoelen en competenties. Bij goed functioneren een afnemende frequentie.
- Inmiddels is voor een invallende en re-integrerende leerkracht een plan van aanpak gemaakt.
- Collegiale consultatie voor leerkrachten binnen de school.
- Individuele - en teamgesprekken, klassenbezoeken met als doel de cultuur en structuur van de school bespreekbaar te maken. Borgen van afspraken en werkwijzen.
- Aanschaf methode Taal Actief 4; de investeringsaanvraag is inmiddels goedgekeurd.

Lange termijn acties; Schooljaar 2016-2017;

- Kindgesprekken die in groep 7/8 plaatsvinden, uitbreiden naar overige groepen.
Opnemen in jaarplan.

- Doorgaande lijn in leerhouding vastleggen en de intrinsieke (leer)motivatie van de leerlingen vergroten. Er wordt nog overlegd of, en zo ja welke teamtraining hiervoor evt. door de leerkrachten gevolgd gaat worden (3Lacademie).
Opnemen in jaarplan.
- Implementatie Taalmethode; ervaringen uitwisselen met schoolteam van o.b.s.
De Schoener, voorlichting door uitgever, klassenbezoeken door directie.
De evaluaties
plenair bespreken tijdens onderwijs inhoudelijke vergaderingen.
Opnemen in jaarplan.

De aandachtspunten zullen tijdens de jaarlijks 8 onderwijsinhoudelijke vergaderingen met het team, de Intern Begeleider, de directeur en de coördinator kwaliteitszorg van Obase worden besproken en geëvalueerd.

5 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Op 10 december 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: schoolleiding, intern begeleider, medewerker kwaliteitszorg, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

We hebben een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider, de medewerker kwaliteitszorg en de leraren van de school. In dit gesprek hebben we onze bevindingen en oordelen besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.